

A magyarországi írásbeliség kialakulása

II. Az írásbeliség kialakulása

1.) honfoglaló magyarság: nincs írásbelisége

? rovásírás?

2.) honfoglalás után

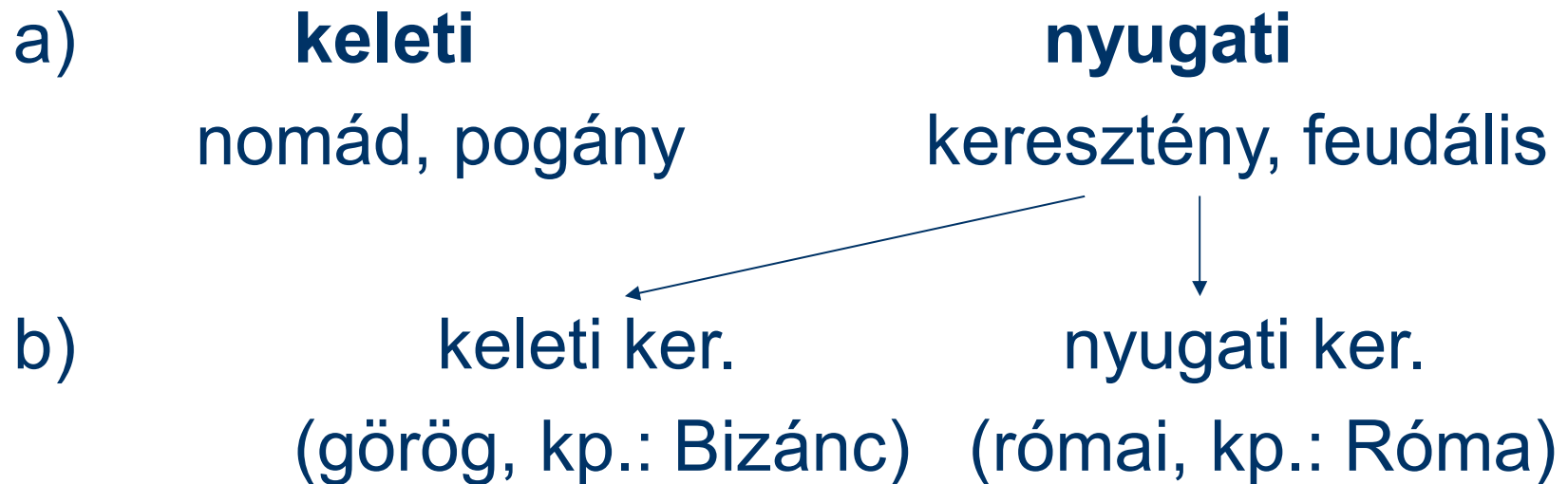
új kulturális környezet

> írásosság

> két kultúra érintkezési területe

II. Az írásbeliség kialakulása

két kultúra érintkezési területe

II. Az írásbeliség kialakulása

a) keleti kereszténység hatása

- kezdetben: erős
- honfoglalás előtt is kapcsolatok Bizánccal
- bizánci követjárások
- Erdély: görög püspökség alapítása
- Szent István görög apácakolostort alapít
- 10. sz.: főemberek megkeresztelkedése
- dinasztikus kapcsolatok (Árpád-ház)

II. Az írásbeliség kialakulása

b) nyugati kereszténység hatása

- egységes, nemzetközi, európai kultúra
- háttere: római egyház
- egységet biztosítja: ***latin nyelvűség***
 - a) egyházi réteg nyelvhasználatában
 - b) államalapítás (oklevelezés) nyelve

II. Az írásbeliség kialakulása

magyarországi írásosság forrásai:

- a) **egyház** nyelvhasználata „szépirodalom”
b) **államigazgatás** oklevelezés

↓ ↓
közös: **latin nyelvűség**

latin modellek követése:

egyházi beszédminták oklevélformulák

de: hamar igény a **magyar nyelvűségre**

II. Az írásbeliség kialakulása

magyarnyelvűség igénye

a) államigazgatás

oklevelezési gyakorlat hozza magával:

oklevelek: birtokadományok, alapítások

> helynevek funkciója: azonosítás

jogbiztosító szerep

> adott közösség nyelvén kell rögzíteni

→ ***szórványemlékek***

II. Az írásbeliség kialakulása

magyarnyelvűség igénye

b) egyház

szépirodalmi szövegek létrehozója

1) katolicizmus nemzeti jellege felerősödik

> szentek kultusza

2) igény: szélesebb néptömegekkel érintkezés

> egyházi műfajok magyarul

3) egyház belső igényei (alacsony műveltségűek)

→ ***szövegemlékek***